

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117221385
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2117221385.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Petra Dumana, v právnej veci žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXXX/XX, D. - A., zastúpeného splnomocnencom: JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom Hlavná 11, Trnava, IČO: 47 254 581, proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, 2/ G. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX, zastúpeným advokátom: JUDr. Roman Cibulka, so sídlom Hlavná 13, Trnava, o vypratanie nehnuteľností, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 21. apríla 2023 č. k. 39C/27/2017-166, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. a vo výroku III. o trovách konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. návrh na prerušenie konania zamietol, výkonom II. žalobu zamietol a výkonom III. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, § 39, § 49a, § 132 ods. 1, § 676 ods. 1, § 682, § 710 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 1 ods. 1, § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), čl. 2 ods. 1, 2, 3, čl. 16 ods. 1, § 137, § 149, § 150 ods. 1, § 228 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“).

3. Vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou domáhal vypratania nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, parcely registra C, a to pozemok, parc. č. 2165/3 o výmere 460 m², záhrady; pozemok, parc. č. 2165/46 o výmere 333 m², zastavané plochy a nádvoria; pozemok, parc. č. 2165/425 o výmere 212 m², zastavané plochy a nádvoria; pozemok, parc. č. 2165/426 o výmere 33 m², zastavané plochy a nádvoria; stavba súpisné č. XXX na parc. č. 2165/425, rodinný dom; stavba bez súpisného čísla na parc. č. 2165/426, stavba - iná budova. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností. Na základe nájomnej zmluvy zo dňa 24.7.2017 prenajal žalovanej 1/ ako nájomcovi nehnuteľnosti za účelom osobného užívania žalovanou 1/. Nájomný vzťah bol dojednaný na dobu určitú od 1.7.2017 do 30.9.2017. Žalovaná 1/ ako nájomca ku dňu skončenia nájomného vzťahu nehnuteľnosti nevypratala a neodovzdala ich žalobcovi ako prenajímateľovi. Spolu so žalovanou 1/ nehnuteľnosti počas trvania nájomného vzťahu užíval aj jej manžel - žalovaný 2/. Žalobca zaslal žalovaným písomnú výzvu na vypratanie nehnuteľností najneskôr do 23.10.2017. Žalovaní si výzvu prevzali dňa 16.10.2019, avšak do dnešného dňa nehnuteľnosti nevypratali a naďalej pokračujú v ich užívaní, a to aj napriek tomu, že ich v súčasnosti užívajú bez

akéhokoľvek právneho titulu. Žalovaní so žalobou nesúhlasili a tvrdili, že žalobca svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých vypratania sa voči nim domáha, nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s predchádzajúcim vlastníkom A. A. H., ktorý predmetné nehnuteľnosti nadobudol od žalovanej 1/, a to podvodným konaním, ktoré je predmetom vyšetrovania na OR PZ Trnava pod sp.zn. ORP-1360/2-VYST-TT-2017. Kúpna zmluva, na základe ktorej A. A. H. od žalovanej 1/ predmetné nehnuteľnosti nadobudol, nie je platná a neplatné sú i ďalšie nadväzujúce právne úkony, teda neplatná je i kúpna zmluva, ktorou žalobca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam od A. A. H. a tiež nájomná zmluva, o ktorú svoj nárok uplatňovaný voči nám v tomto konaní opiera.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to LV č. XXXX, nájomná zmluva z 24.7.2017, výzva na vypratanie predmetného nájmu z 11.10.2017, doručka, výzva na vypratanie nehnuteľnosti z 11.10.2017, doručka, rozhodnutie o vklade zo 17.3.2015, kúpna zmluva z 13.3.2015, LV č. XXXX z 9.6.2015, rozhodnutie katastra zo 7.7.2015, kúpna zmluva z 11.6.2015, návrh na vklad z 11.6.2015, žaloba zo 6.11.2018, uznesenie z 1.4.2019, správa ORPZ v Trnave zo 16.7.2020, lustrácia v databáze súdov, správa MV SR z 12.2.2021, uznesenie o vznesení obvinenia zo 6.6.2019, uznesenie MV SR zo 17.2.2020, odpoveď ÚŠP z 3.3.2023, zápisnica o výsluchu A. H. z 18.7.2019. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom svedka A. H., čo zdôvodnil tým, že sa oboznámil so zápisnicou o jeho výpovedi ako obvineného z trestného konania. Nevykonal ani výsluch syna žalobkyne a manžela žalobkyne, keďže mal za to, že súd nie je povinný vykonať dôkaz v prípade, že jeho prostredníctvom nemožno preukázať pre vec rozhodnú skutočnosť napríklad preto, že označený dôkaz je zjavne nespôsobilý preukázať tvrdenú skutočnosť alebo že sa týka skutočností, ktorá je podľa hmotného práva pre rozhodnutie bezvýznamná. V danom prípade bol súd prvej inštancie toho názoru, že pre úspešné bránenie žalovaného práva postačuje právne posúdenie bez ďalšieho a nadbytočného zisťovania skutkového stavu.

5. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca je vedený ako vlastník nehnuteľností, ktorých vypratania sa domáha na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 7.7.2015. Na nehnuteľnostiach je záložné právo v prospech Prima banka Slovensko, a.s. na základe zmluvy o zriadení záložného práva, vklad povolený dňa 17.6.2015. Žalobca nadobudol nehnuteľnosti od predávajúceho A. H. na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad povolený dňa 7.7.2015 a ktorá bola uzatvorená dňa 11.6.2015. Kúpna cena predstavovala sumu 60.000 eur, z toho 13.500 eur v hotovosti s potvrdením o jej prevzatí kupujúcim a 46.500 eur prostredníctvom hypotekárneho úveru od Prima banka, a.s. do 30 dní odo dňa podpisu zmluvy. A. H. nadobudol nehnuteľnosti od predávajúcej žalovanej 1/ na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 13.3.2015, ktorej vklad bol povolený dňa 17.3.2015. Kúpna cena predstavovala sumu 60.000 eur, z toho prvá časť kúpnej ceny 29.953 eur mala zodpovedať zostatku záväzku zo zmluvy o pôžičke medzi I. J. A. ako veriteľom a žalovanou 1/ zo 14.11.2014 zabezpečenej záložným právom, ktorú mal A. H. ako predávajúci vyplatiť v hotovosti k rukám veriteľa na splatenie záväzku žalovanej 1/. Zostávajúcu časť kúpnej ceny vo výške 30.047 eur mal A. H. vyplatiť v hotovosti k rukám žalovanej 1/ pri podpise tejto zmluvy, čo mala potvrdiť podpisom. Obe kúpne zmluvy majú rovnaký vzhľad s príslušnými zmenami v osobách a podmienkach.

6. Dňa 24.7.2017 žalobca ako prenajímateľ uzatvoril so žalovanou 1/ nájomnú zmluvu, ktorou prenechal žalovanej 1/ nehnuteľnosti výlučne na osobné užívanie za dohodnutú odmenu - nájomné vo výške 300 eur mesačne od 1.7.2027 do 30.9.2017 splatné do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca na účet prenajímateľa. Žalobca výzvou z 11.10.2017, ktorá bola doručená žalovaným dňa 16.10.2017, vyzval žalovanú 1/, ako aj žalovaného 2/ na vypratanie nehnuteľností do 23.10.2017.

7. Z oznámenia prokurátora ÚŠP z 3.3.2023 vyplynulo, že v trestnej veci obv. I. H. a spol., vedenej na NAKA Západ, 2. oddelenie vyšetrovania, pod sp. zn. ČVS:PPZ-345/NKA-ZA2-2019, vo vzťahu ku skutku č. 21 (pošk. F., F., skutok č. 9a) sa vedie trestné stíhanie celkovo za 33 samostatných skutkov, zločin Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296, pokračovací obzvlášť závažný zločin Podvod podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. g), písm. j) Trestného zákona a § 141 písm. a) Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin Vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona. Trestné stíhanie sa vedie za skutky spáchané voči najmenej 33 poškodeným osobám, vrátane poškodenej žalovanej v 1. rade a 2. rade, na tom skutkovom základe, že „obvinený I. E. H., obvinený E. D. a obvinený A. A. H. v presne nezistenom období v roku 2014, pravdepodobne v K., využili finančné problémy poškodenej E. F., nar.

XX.XX.XXXX, a to tak, že obvinený A. A. H. v presne nezistený deň v roku 2014, potom ako bol zo strany poškodenej E. F. kontaktovaný so žiadosťou o pomoc pri riešení dlhov, po vzájomnej dohode a schválení postupu od obvineného I. E. H., navštívil poškodenú v jej rodinnom dome v A., pričom potom ako sa oboznámil s jej finančnou situáciou a dlhmi, tejto poškodenej navrhol predaj jej rodinného domu, s čím však poškodená nesúhlasila a mala záujem iba o pôžičku, ktorá jej bola vo výške 9400 eur aj poskytnutá, pričom veci ohľadom obstarania pôžičky zabezpečoval obvinený E. D., ktorý poškodenú zaviezol do bankovej inštitúcie, vložil jej peniaze na účet a po tom, čo poškodená na jeho pokyn peniaze vybrala a odovzdala mu ich, ich od nej prevzal a následne mal odovzdať obvinenému I. E. H., pričom následne za účelom podvodného zmocnenia sa nehnuteľnosťí, poškodenej obvinený A. H. na pokyn obvineného I. E. H. dňa 13.3.2015 na notárskom úrade I. L. I. predložil na podpísane kúpnu zmluvu, na základe ktorej mala poškodená previesť vlastnícke právo k jej nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území A., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, na obvineného A. A. H. za kúpnu cenu 60.000 eur, pričom obvinený A. A. H. poškodenej tvrdil, že táto kúpna zmluva je len „akože“ a že k žiadnemu predaju nedôjde, na základe čoho poškodená túto kúpnu zmluvu podpísala a na jej podklade tak bolo vlastnícke právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam prevedené na obvineného A. A. H., pričom kúpna cena mala byť v zmysle tejto zmluvy a v zmysle neskôr uzatvoreného dodatku zo dňa 1.4.2015 poškodenej vyplatená tak, že prvá časť vo výške 29.953 eur mala byť vyplatená osobe I. J. A. ako splátka údajnej pôžičky, z ktorej však bola poškodenej reálne predtým poskytnutá pôžička len vo výške 8.000 eur, o čom obvinený A. A. H. vedel, nakoľko finančné prostriedky, ktoré boli predtým poškodenej vyplatené na jej účet ako pôžička, si v ostatnej výške vypýtal a prevzal vždy späť od poškodenej, druhá časť vo výške 15.000 eur mala byť vyplatená poškodenej v hotovosti k rukám pri podpise dodatku, k čomu dal obvinený A. A. H. podpísať poškodenej aj príjmový pokladničný doklad, avšak bez toho, aby tieto finančné prostriedky poškodenej aj reálne vyplatil a časť vo výške 15.047 eur mala byť poškodenej vyplatená na jej účet v D. C., E., pričom túto časť obvinený A. A. H. poškodenej vyplatil na jej účet v D. C., E., avšak následne si túto sumu vypýtal späť, pričom poškodená neuviedomujúc si, že sa jednalo o finančné prostriedky za predaj jej nehnuteľností, dňa 1.4.2015 vybrala sumu 10.000 eur a dňa 2.4.2015 vybrala sumu 5.040 eur a tieto finančné prostriedky vyplatila obvinenému A. A. H. podľa jeho pokynov, čím tak obvinení spoločným konaním spôsobili poškodenej E. F. a jej synovi I. F., nar. X.X.XXXX, škodu vo výške 68.400 eur, určenú rozdielom medzi všeobecnou hodnotou predmetnej nehnuteľnosti poškodenej, stanovenej znaleckým posudkom a finančnými prostriedkami, ktoré obvinení poškodenej za predaj jej nehnuteľností aj reálne vyplatili.“ Vo všetkých stíhaných skutkoch sa jedná o obdobný modus operandi podvodnej trestnej činnosti, kedy obvinené osoby vo vzájomnej súčinnosti klamlivo navodzovali alebo predstierali relevantné skutočnosti súvisiace s prevodom vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho došlo aj k reálnym prevodom jednotlivých nehnuteľností priamo na páchatel'ov, alebo im spriaznené osoby bez toho, aby boli dodržané vzájomne dohodnuté podmienky alebo vyplatená odplata za takúto právne scudzenia.

8. Zo zápisnice o výsluchu A. H. zo dňa 18.7.2019 súd prvej inštancie zistil, že skutok sa čiastočne stal. Mala sa vytvoriť pohľadávka medzi ním a žalovanou, čo bude v budúcnosti slúžiť ako budúca časť kúpnej ceny, bola vytvorená zmluva o pôžičke, prvýkrát vložil 5.000 eur na účet žalovanej 1/, ktorú sumu vybrala, následne ju prevzal, následne znova vložil na účet, znova vybrala a odovzdala. To sa zopakovalo ešte dvakrát, teda vložil žalovanej 1/ na účet asi 20.000 eur ako pôžičku, ale nechal jej reálne len menšiu časť. Pôžička bola zaistená záložnými zmluvami. Úver z banky sa pre žalovanú 1/ nepodarilo vybaviť. L. J. A. disponoval financiami na vyplatenie jeho pohľadávky voči žalovanej 1/, tej fiktívnej vo výške 20.000 eur. On dostal 20.000 eur od A., žalovanej 1/ mala byť poskytnutá pôžička, či došlo k odovzdaniu peňazí žalovanej 1/ nevedel. Mal nájsť niekoho na investičný predaj. Mal formálne kúpiť tú nehnuteľnosť a potom ju mal niekto odkúpiť s úverom od neho. Kúpna cena bola pohľadávka A. asi 30.000 eur, druhá časť v hotovosti pri podpise a 15.000 na účet žalovanej 1/. Reálne však boli vyplatené len peniaze A., žalovanej 1/ nič neodovzdal, na účet jej bolo zaslaných 15.000 eur, avšak týchto 15.000 eur spolu so žalovanou 1/ vybral z jej účtu a následne mu peniaze odovzdala. Nevedel koľko peňazí bolo odovzdaných žalovanej 1/. Žalobca vypovedal, že dom si odkúpi len na určitú dobu, pôvodní majitelia v ňom zostanú bývať a budú platiť nájom navýšený o splátku úveru kupujúceho. Napr. úver žalobcu bol 200 eur, splátka nájomného 300 eur, žalovaná 1/ si mohla dom späť kúpiť kedykoľvek. Žalobca načerpal hypotekárny úver, peniaze mu prišli na účet ako predávajúcemu, a to vo výške 46.500 eur z úveru a 13.500 eur malo byť odovzdaných v hotovosti. Pričom táto druhá časť kúpnej ceny mu nebola odovzdaná, išlo len o fiktívnu platbu kúpnej ceny. Žalovaná 1/ mu hovorila, že má nejaké dlžoby a žiadala pôžičku vo výške, ktorú si nepamätá. Nevedel uviesť, koľko reálne jej bolo odovzdaných peňazí.

Žalovanej 1/ dali podpísať zmluvy o pôžičke, bola to kúpna zmluva, dodatok, záložné zmluvy, príjmové pokladničné doklady, ale o všetkom bola riadne informovaná.

9. Vo vzťahu k návrhu žalobcu (správne žalovaných – pozn. odvolacieho súdu) na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40C/18/2020 medzi stranami sporu o určenie vlastníckeho práva, súd prvej inštancie s poukazom na argumentáciu Krajského súdu v Trnave v uznesení č.k. 26Co/94/2021-146 z 24.8.2022 vo výroku I. rozsudku návrh na prerušenie konania zamietol, keď krajský súd výslovne uviedol, že v konaní sa bude riešiť ako predbežná otázka aj otázka vlastníctva sporných nehnuteľností, ktorú si súd prvej inštancie môže vyriešiť aj sám, keď odvolací súd prioritizoval právo žalobcu na také súdne konanie, ktoré prebehne čo najrýchlejšie, hospodárne a bez zbytočných prieťahov.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy z 13.3.2015 medzi A. H. a žalovanou 1/, ktoré vyplývajú z listinných dôkazov pochádzajúcich z prebiehajúceho trestného konania sú natoľko závažné (fiktívna pohľadávka, fiktívne platby kúpnej ceny v hotovosti aj na účet, vklad peňazí na účet a následný výber, záložné zmluvy na fiktívnu pohľadávku, neodovzdanie kúpnej ceny, formálne odkúpenie nehnuteľností, navýšený nájom), že na základe nich možno konštatovať neplatnosť kúpnej zmluvy z 13.3.2015 pre rozpor s dobrými mravmi. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (ZSP, 2004, č. 62), pričom konanie vo vzťahu k žalovanej 1/ je minimálne odsúdeniahodné a súd nemôže rôznym fiktívnym transakciám poskytnúť právnu ochranu, ktorej sú hodné iba reálne a ekvivalentné právne vzťahy bez (zlého) úmyslu obohatiť sa úkor jednej z nich. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v tomto štádiu trestného konania s poukazom na prezumpciu neviny žalovaná 1/ neunesla dôkazné bremeno, že A. H. u nej vyvolal omyl podvodným konaním a na zmluvu sa tak nevzťahuje dôvod neplatnosti podľa § 49a OZ, a to ani § 39 OZ pre rozpor so zákonom, no zmluvu je nutné posúdiť podľa tretej skutkovej podstaty ustanovenia § 39 OZ, a to rozporu s dobrými mravmi.

11. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že k podstatnému omylu dochádza v praxi zvyčajne vtedy, keď niekto podpíše zmluvu, ktorú mu predložila na podpis druhá strana bez toho, aby ju prečítal a zmluva obsahuje ustanovenia, s ktorými konajúci nepočítal (o omyl by nešlo, ak by sa mohlo predpokladať, že podpisujúci bol s obsahom zmluvy uzrozumený bez toho, aby poznal všetky jej detaily). Súdna prax považuje za podstatný omyl aj právny stav, keď existujúca realita je iná, než je deklarovaná na podpisovanej zmluve. O právne významný omyl podľa prvej vety § 49a OZ ide vtedy, ak a) konajúca osoba právny úkon urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre právny úkon rozhodujúca (podstatný omyl) a bez nej by k právnemu úkonu nedošlo, pričom súčasne b) omyl vyvolala druhá strana právneho úkonu (zmluvy) alebo c) druhá strana o omyle konajúceho vedela alebo o ňom musela aspoň vedieť (muselo jej to byť zrejmé), a to v dobe urobienia právneho úkonu. Právny význam má omyl, ktorý bol spôsobený ľstou druhej zmluvnej strany. Ľstou je potrebné rozumieť úmyselné a klamlivé predstieranie niečoho, čo neexistuje, alebo je zastierané niečo, čo existuje. Omyl sa v takom prípade môže týkať akejkoľvek skutočnosti, ktorá tvorí obsah alebo hoci len súvisí s právnym úkonom. Ľst' na rozdiel od iných prípadov konania pod vplyvom omylu predstavuje situáciu, keď jedna strana úmyselne uvedie druhú stranu do omylu zvyčajne za účelom získania nejakej majetkovej výhody. Vada vôle konajúceho v tomto prípade nevzniká v dôsledku nátlaku druhej strany, ako je to v prípade § 37 ods. 1 OZ, ale v dôsledku toho, že druhá strana úmyselne predstiera neexistujúce skutočnosti. Ľst' spočíva obyčajne v tom, že sa druhej strane úmyselne predstiera danosť niečoho, čo neexistuje, alebo sa zastiera danosť niečoho, čo existuje. Ľst' predpokladá úmyselné správanie (nie nedbanlivosť), nevyžaduje však osobitný stupeň ľstivosti ani trestnosť správania (trestný čin podvodu podľa § 221 TZ). Na danosť ľsti sa nevyžaduje, aby účastník, ktorý sa jej dopustil, sledoval nadobudnutie výhody alebo spôsobenie ujmy, ani to, aby nadobudol výhodu alebo spôsobil ujmu. Danosť alebo nedostatok ľsti nemožno posudzovať abstraktne, ale len konkrétne, teda berúc ohľad na okolnosti daného prípadu, a preto otázku, či konajúci bol skutočne ľstou uvedený do omylu, nemožno zodpovedať z hľadiska, či by k omylu bolo došlo aj u osoby skúsenejšej, ostražitejšej a pod. Právnym následkom právneho úkonu urobeného v omyle je jeho relatívna neplatnosť. To znamená, že právny úkon dotknutý omylom zostáva platným právnym úkonom dovtedy, pokiaľ sa jej dotknutá strana nedovolá. Súd prvej inštancie tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 1/2011, podľa ktorého absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretej osoby, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi.

12. Súd prvej inštancie pri kupujúcom A. H. vzhľadom na skutočnosti v jeho výpovedi v trestnom konaní konštatoval absenciu dobrého úmyslu spočívajúceho v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam pri súčasnom dodržaní povinností kupujúceho. Vo všeobecnosti je najzákladnejšou povinnosťou kupujúceho zaplatenie kúpnej ceny, ktorej zaplatenie bolo v konaní hodnoverne spochybnené a skôr nasvedčuje cieľu obohatenia sa na úkor žalovanej 1/ ako predávajúcej, a to bez ohľadu na to, či toto konanie napĺňa alebo nenapĺňa prípadne aj znaky trestného činu. Z hľadiska občianskoprávneho to napĺňa znaky rozporu s dobrými mravmi, čo postačuje pre záver o neplatnosti právneho úkonu. Existujú teda zásadné pochybnosti o úmysle kupujúceho nadobudnúť vlastnícke právo, ako aj zaplatiť kúpnu cenu. Časť kúpnej ceny vo výške 30.047 eur mal A. H. vyplatiť v hotovosti k rukám žalovanej 1/ pri podpise tejto zmluvy, čo mala potvrdiť podpisom, táto skutočnosť nebola preukázaná a bola hodnoverne spochybnená listinnými dôkazmi.

13. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že kúpna zmluva z 13.3.2015 nespôsobuje žiadne právne následky. Ak súd skonštatoval neplatnosť kúpnej zmluvy z 13.3.2015 pre rozpor s dobrými mravmi, súčasne konštatoval, že aj kúpna zmluva z 11.6.2015 je neplatným právnym úkonom, a to s poukazom na zásadu *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, ktorá bola rozvinutá v uznesení veľkého senátu Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1VObd/2/2020 zo dňa 27. apríla 2021: V. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. VI. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (*nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. VII. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava *de lege lata* nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. VIII. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.

14. Podľa súdu prvej inštancie A. H. teda nenadobudol nehnuteľnosti od predávajúcej žalovanej 1/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 13.3.2015, ktorej vklad bol povolený dňa 17.3.2015 pod V 1446/15 a žalobca nenadobudol nehnuteľnosti od predávajúceho A. H. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11.6.2015, ktorej vklad povolený dňa 7.7.2015 pod V 3553/15. Ak sú obe kúpne zmluvy neplatnými právnymi úkonmi, žalobca nie je oprávnený domáhať sa vypratania nehnuteľností, pretože kúpne zmluvy nevyvolali žiadne právne následky, hoci na ich základe bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, a tak žalobu vo výroku II. zamietol. Žalobca nie je hmotnoprávne legitimovaný na podanie reivindikačnej žaloby, hoci je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, len ak sa nepreukáže opak. Ak žalobca poukazoval na svoju dobromyseľnosť, táto nemôže s poukazom názor vyjadrený vo výroku VII. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VObd/2/2020 obstať, keďže nejde o taxatívne vymedzený prípad nadobudnutia vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa. Ustanovenie § 39 OZ nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

15. V časti o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 CSP, vecne plným procesným úspechom žalovaných, za súčasného nezistenia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania.

16. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v celom jeho rozsahu odvolanie s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP. Žalobca namietal porušenie zásady koncentrácie konania vo vzťahu k zápisnici o výsluchu A. A. H.. Predmetná zápisnica je neúplnou, neobsahuje časť poučenia a strane žalovaných nič nebránilo v tom, aby ju predložili v tomto konaní už 11.3.2020, kedy ju ako prílohu žalovaná predložila v inom konaní. Napriek tomu predmetný návrh vykonali žalovaní

až na pojednávaní 21.4.2023 (v tomto jeho návrhu absentuje presné označenie zápisnice napr. aj dátumom, resp. číslom trestného spisu). Ďalej namietal nevykonanie výsluchov žalobcu a žalovanej, aj keď tieto boli žalobcom navrhnuté a súd prvej inštancie sa vyjadril a realizoval úkony k ich vykonaniu. Nevykonanie týchto dôkazov súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ak chcel súd prvej inštancie posudzovať zmluvu čo do rozsahu, alebo vôle zmluvných strán, tak ich vypočutie je základom pre dané právne posúdenie. Súd prvej inštancie tiež porušil prezumpciu nevinoty vo vzťahu k obvinenému A. A. H., keď túto aplikoval len k niektorým skutočnostiam, čo ale nie je možné. V prípade aplikácie prezumpcie nevinoty sa táto vzťahuje nie len na samotnú trestnosť, ale aj na daný skutok, kedy až do momentu právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku nie je možné tento brať za preukázaný a zistený.

17. Z rozsudku tiež podľa žalobcu nie je zjavné, v čom malo spočívať údajné konanie v rozpore s dobrými mravmi, resp. prečo by predmetná kúpna zmluva mala byť v rozpore s dobrými mravmi. Vo vyjadrení k žalobe z 31.1.2018 žalovaná namietala len to, že neobdržala celú kúpnu cenu a nemá zabezpečenú bytovú náhradu. Aj keby ale žalovaná neobdržala celú kúpnu cenu, mala možnosť sa splnenia záväzku domáhať súdnou cestou, čo neurobila. Žiadnu argumentáciu spočívajúcu v udalostiach pred podpisom kúpnej zmluvy neuviedla ani v stanovisku z 10.4.2018 a ani vo vyjadrení zo 6.11.2018. Samotní žalovaní po prvýkrát namietali rozpor s dobrými mravmi až vo vyjadrení z 10.4.2018, avšak len vo vzťahu k tomu, že žalobca sa domáha vypratania bez zabezpečenia bytovej náhrady. Následne námietku rozporu s dobrými mravmi použili vo vyjadrení z 9.11.2018 vo vzťahu ku kúpnej zmluve medzi žalovanou a A. A. H., ale túto nekonkretizovali, teda neuviedli, v čom je rozpor s dobrými mravmi, čo rovnako neuviedol ani súd prvej inštancie v rozsudku. Súd prvej inštancie pritom v rámci tohto konania vôbec nevykonal ani predbežné právne posúdenie, v ktorom by mohol nasmerovať dokazovanie smerom k otázke dobrým mravom. Nesprávnym procesným postupom tak súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto smere právna argumentácia súdu obsiahnutá v rozsudku pôsobí prekvapivo a uvedený postup súdu znemožnil žalobcovi zamerať sa v rámci dokazovania na vyvrátenie námietky rozporu s dobrými mravmi.

18. Súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal s tým, že žalobca sa nespoliehal len na zápis v katastri nehnuteľností, ale jeho dobrú vieru podporovala aktívne aj samotná žalovaná, a to tak, že so žalobcom ako vlastníkom uzatvorila 3 nájomné zmluvy a chcela si od neho nehnuteľnosti odkúpiť, teda vlastnícke právo žalovaného mala za preukázané a nespochybniteľné. Žalobca sa tak pri svojej dobrej viere neopieral len o zápis na katastri nehnuteľností, ale aj o aktívne konanie a vystupovanie žalovanej. Podľa žalobcu je nelogické, aby žalovaná ako poškodená dobrovoľne uzatvorila v podstate 3 nájomné zmluvy (jedna ústna a dve písomné) a ešte aj prejavila vôľu na odkúpení nehnuteľností späť, ak by sa na nej právny predchodca žalobcu dopustil trestného činu, alebo by nechcela predmetnú nehnuteľnosť previesť.

19. Žalobca tiež namietal, že súd prvej inštancie sa s ním uvádzanými početnými nálezmi ÚS ČR a ÚS SR nevysporiadal ani v časti. Súd prvej inštancie nie je oprávneným ignorovať právny názor ÚS zopakovaný vo viac ako jedenástich rozhodnutiach či už ÚS ČR alebo ÚS SR. V prípade akceptovania takéhoto postupu súdu prvého stupňa by nastala situácia, kedy súd nie je povinným sa ani len zaoberať právnym názorom ÚS ako ochrancom ústavnosti v štáte. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s tým, že princíp dobrej viery chráni účastníkov súkromnoprávných vzťahov a je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva (žalobcovi), pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybnovaní treťou osobou. Žalobca pritom vychádzal zo stavu zapísaného na príslušnom LV (ako vlastníkom evidovaný A. A. H.), uhradil dohodnutú kúpnu cenu A. A. H., žalovaná so žalobcom ako vlastníkom uzatvorila 3 nájomné zmluvy a konanie vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/2/2018 (o určenie vlastníckeho práva) zobrala späť s odôvodnením, že po zastavení konania mieni začať jednanie so žalobcom ohľadom odkúpenia nehnuteľností, v ktorých býva a ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností ako vlastníctvo žalobcu. Žalovaná tak na jednej strane vlastnícke právo žalobcu spochybnuje, pričom ale na strane druhej s týmto ako vlastníkom uzatvorila 3 nájomné zmluvy a chcela si od neho nehnuteľnosti odkúpiť, teda vlastnícke právo žalobcu mala za preukázané. Na základe uvedeného žalobca konal pri nadobúdaní nehnuteľností v dobrej viere, že A. A. H. je právoplatným vlastníkom nehnuteľností, v čom ho utvrdzovala aj samotná

žalovaná, ktorá s ním chcela jednať o ich odkúpení a ktorá s ním ako vlastníkom uzatvorila opakovane nájomné zmluvy na nehnuteľnosti. Žalobca tak nedisponoval žiadnymi pochybnosťami o tom, že by A. A. H. nemal byť vlastníkom nehnuteľností, resp. že by jeho vlastnícke právo bolo žalovanou alebo kýmkoľvek iným spochybnované. Žalobca ďalej poukázal na to, že v podanom odvolaní voči uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 39C/27/2017-125 z 10.3.2021 bol úspešným a predmetné uznesenie bolo súdom druhej inštancie zrušené. Súd prvej inštancie bol preto povinný sa vo svojom rozsudku s uvedeným procesným úspechom žalobcu vysporiadať a zohľadniť ho v rámci priznania trov konania, čo sa ale nestalo.

20. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázali na to, že z obsahu spisu je zrejmé, že na Okresnom súde Trnava prebieha konanie, v ktorom sa žalovaná 1/ v pozícii žalobkyne domáha voči žalobcovi v pozícii žalovaného určenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých vypratania sa žalobca v tomto konaní domáha. Táto skutočnosť potom odôvodňovala návrh žalovaných, aby konanie, v ktorom sa žalobca domáha vypratania nehnuteľností žalovanými, bolo prerušené do právoplatného skončenia konania, v ktorom sa rozhoduje o tom, či je alebo nie je žalobca vlastníkom predmetných nehnuteľností. Žalovaní zastávali názor, že rozhodnutie o predmetnej otázke týkajúcej sa vlastníctva spomínaných nehnuteľností má zásadný význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci, pretože v prípade, že žaloba žalovaných vo veci určenia ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bude úspešná, nebude žalobca aktívne legitimovaný k tomu, aby sa mohol domáhať vypratania týchto nehnuteľností žalovanými a jeho žalobu bude potrebné zamietnuť. Žalovaní preto svoje návrhy na vykonanie dôkazov sústredili na konanie, v ktorom sa domáhajú určenia svojho vlastníckeho práva a do doby, kým o ich návrhu na prerušenie konania vo veci vypratania nebolo súdom rozhodnuté, nemali dôvod navrhovať vykonanie dôkazov spomínaných žalobcom v jeho odvolaní. Predmetné dôkazy budú vykonávané v konaní, v ktorom sa domáhajú určenia svojho vlastníckeho práva. Za takejto situácie nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že v posudzovanej veci došlo k porušeniu princípu koncentrácie konania. Žalovaní navyše navrhli pre prípad, že súd konanie v tejto veci nepreruší, vypočuť ako svedkov jednak obv. A. H. a ďalej syna žalovanej a jej manžela. Pokiaľ potom súd prvej inštancie návrh žalovaných na prerušenie konania zamietol majú za to, že dôkazy vykonané v tomto konaní odôvodňujú záver, že kúpna zmluva uzavretá medzi A. H. a žalovanou 1/ je neplatná a toto svoje rozhodnutie v rozsudku podrobne odôvodnil, žalovaní považujú toto rozhodnutie súdu za vecne správne a v tomto smere odkazujú na argumentáciu súdu prvej inštancie, s ktorou sa plne stotožňujú. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu týkajúcej sa jeho údajnej dobromyseľnosti, ktorá by mala podľa jeho názoru postačovať k tomu, aby tento mohol platne nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam i v prípade, že by sa ten, od ktorého nehnuteľnosti kupoval, nestal ich vlastníkom, žalovaní odkázali na svoje predchádzajúce vyjadrenia.

21. Žalobca odvoláciu repliku nepodal.

22. V ďalšom podaní doručenom súdu dňa 6.12.2023, označenom ako doplnenie odvolania, žalobca uviedol, že výsluch žalovanej bol podľa jeho názoru kľúčovým pre toto konanie, pričom vychádzal z toho, že Okresný súd Trnava si v konaní sp. zn. 40C/18/2020 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v ktorom sa žalovaná sa domáha určenia vlastníckeho práva voči žalobcovi, vyžiadal od NAKA zápisnice o výsluchoch žalovanej ako svedka v trestnom konaní a tieto mu boli doručené až dňa 20.11.2023. Žalobca pritom ich pripojenie a oboznámenie v konaní sp. zn. 40C/18/2020 žiadal v podaní z 22.6.2020. Keďže žalobca nie je v predmetnom trestnom konaní v postavení obvineného a uvedené zápisnice mu boli doručené až dňa 20.11.2023, nebolo možné tieto predložiť ako dôkaz do skončenia tohto konania. Na základe uvedeného preto zápisnice o výpovediach žalovanej nepredstavujú neprípustné novoty v konaní. Zároveň poukázal na to, že keďže ide o výpovede samotnej žalovanej, táto s nimi bola nevyhnutne oboznámená, teda voči nej nejde o žiadne neznáme listiny. Z výpovedí žalovanej v trestnom konaní po zákonom poučení svedka, ktoré žalobca v tejto súvislosti odcitoval, podľa neho vyplýva, že žalovaná si s manželom chceli zobrať pôžičku na rekonštrukciu rodinného domu, ktorú im ale banka nedala. Obrátili sa tak na p. H., ktorý im ju poskytol a následne si zobrali pôžičku aj od p. A.. Minimálne pôžička od p. H. bola zabezpečená aj záložným právom, k čomu bola vyhotovená samostatná zmluva, ktorá bola vložená do katastra nehnuteľností a príslušné rozhodnutie bolo žalovanej aj doručené. Žalovaná tieto pôžičky nejaký čas splácala, ale potom prestala platiť. Následne p. H. pravdepodobne ako záložný veriteľ kontaktoval žalovanú a opýtal sa jej, či je niekto z jej rodiny, ktorý by jej rodinný dom kúpil (zrejme za účelom vyplatenia pohľadávok). Nakoľko nikoho takého žalovaná nemala, prejavil záujem o kúpu p. H.. Na uvedené reagovala žalovaná tak, že mu ponúkla na predaj

záhradu, ale p. H. mal záujem o rodinný dom. M. H. podľa vyjadrenia žalovanej túto k ničomu nenútil, ani jej nehovoril, že ak nepodpíše, tak by sa niečo zlé stalo. Dohodli sa teda na podpise kúpnej zmluvy, pričom žalovaná všetkému rozumela, nemala pri podpise kúpnej zmluvy žiadne otázky. Celú kúpnu zmluvu si prečítala a vedela komu predáva, čo predáva, ako aj to, že kúpna cena je 60.000 eur. Po tom, ako bol vklad predmetnej kúpnej zmluvy povolený, tak žalovanej muselo byť doručené príslušné rozhodnutie okresného úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva, kde muselo byť uvedené, že p. H. je novým vlastníkom aj rodinného domu. Po povolení vkladu uzatvorila žalovaná postupne 2 nájomné zmluvy so žalobcom, kde potvrdila, že on je vlastníkom aj rodinného domu a na základe nich uhrádzala aj dohodnuté nájomné. Najneskôr z uvedených nájomných zmlúv muselo byť žalovanej zrejmé, že žalobca je novým vlastníkom a že došlo k prevodu nehnuteľností z p. H. na žalobcu. V prípade žalovanej teda nie je možné hovoriť o rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná vedela, že predáva svoj rodinný dom p. H. a vedela aj za akú kúpnu cenu. Zároveň žalovaná obdržala minimálne časť kúpnej ceny (cca 30.000 eur), a to v hotovosti oproti podpisu na príjmovom pokladničnom doklade, ako aj prostredníctvom bankového prevodu na jej účet. Žalovaná netvrdila, že by trpela duševnou poruchou, ktorá by ju robila na uzatvorenie kúpnej zmluvy nespôsobilou. Na základe uvedeného považoval žalobca za bezpredmetné, ako žalovaná naložila so získanými finančnými prostriedkami, či tieto vybrala a vrátila p. H.. Podstatné je, že vôľou žalovanej bolo nehnuteľnosti predať za dohodnutú kúpnu cenu. Subsidiárne žalobca poukázal aj na rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 244/2018 a mal za to, že ak by si aj žalovaná s p. H. dohodli hoci aj kúpnu cenu 1 euro za predaj nehnuteľností, tak ani uvedené by nepredstavovalo rozpor s dobrými mravmi, resp. uvedené by nepredstavovalo dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy.

23. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

24. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), sa najskôr zaoberal skúmaním existencie formálnych podmienok pre podanie odvolania žalovaného, a to predovšetkým jeho prípustnosťou (keďže žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie výslovne v celom rozsahu), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania, je potrebné podľa § 386 písm. c) CSP ako neprípustné, odmietnuť.

25. Podľa § 357 písm. n) CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164 CSP.

26. Pokiaľ teda ide o odvolanie žalobcu proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd zamietol návrh na prerušenie konania podľa § 164 CSP, smeruje v tejto časti odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Uvedené vyplýva z toho, že ust. § 357 CSP koncipuje prípustnosť odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie len v tých prípadoch, ktoré sú v zákone taxatívne vypočítané. Civilný sporový poriadok pripúšťa možnosť podania odvolania iba proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o prerušení konania buď podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, alebo podľa ust. § 164 CSP, a to bez ohľadu na to, či bolo takto konanie prerušené na návrh, alebo bez návrhu. Ak však bol podaný návrh na prerušenie konania a súd mu nevyhovel, nie je proti zamietavému uzneseniu prípustné odvolanie podľa § 357 písm. n) CSP. Je to dané tým, že zákonodarca v ust. § 357 CSP výslovne rozlišuje uznesenia napadnuteľné odvolaním buď podľa predmetu rozhodnutia, ale zároveň rozlišuje, či bolo rozhodnutie vydané na návrh, alebo súd rozhodol aj bez návrhu a rozlišuje tieto uznesenia tiež tým, či ide o vyhovujúce, alebo zamietajúce rozhodnutie. Z toho vyplýva, že len ak súd uznesením konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, resp. § 164 preruší, je odvolanie prípustné. V prípade zamietnutia návrhu na prerušenie konania, zákon v ust. § 357 písm. n) CSP možnosť podania odvolania neupravuje. Uvedené súvisí s tým, že o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhoduje súd až v konečnom rozhodnutí (§ 162 ods. 3 CSP), pričom ak súd konanie na návrh strany nepreruší, napriek tomu, že takéto prerušenie by bolo dôvodné a vo veci samej rozhodne, zakladá takýto postup súdu inú vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej, čo je odvolací dôvod podľa § 365 písm. d) CSP proti rozhodnutiu súdu vo veci samej. Pretože žalobca podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, t. j. aj čo do výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým bol návrh žalovaných na prerušenie konania zamietnutý, odvolaciemu súdu nezostávalo iné, ako s použitím ust. § 386 písm. c) CSP odvolanie žalobcu voči výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie (majúceho charakter uznesenia) ako neprípustné odmietnuť. Navyše je potrebné poznamenať, že žalobca vo svojom odvolaní (a ani v ďalších vyjadreniach) neuviedol žiadnu odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, ktorú by bolo možné

subsumovať pod odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, teda v tejto časti bol i vylúčený prieskum odvolacieho súdu z pohľadu z tzv. inej vady konania.

27. Pokiaľ ide o zvyšnú časť odvolania žalobcu, t. j. jeho odvolanie voči výrokom II. a III. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd po zistení, že v tejto časti odvolanie žalobcu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), a dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a závislom výroku III. o trovách konania zrušiť s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia vecí rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu domáhajúceho sa vypratania nehnuteľností zamietol, keď dospel k záveru, že A. H. nenadobudol nehnuteľnosti od predávajúcej žalovanej 1/ na základe kúpnej zmluvy z 13.3.2015 pre jej rozpor s dobrými mravmi a následne žalobca nenadobudol nehnuteľnosti od predávajúceho A. H. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11.6.2015 s poukazom na zásadu nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet. Žalobca preto podľa názoru súdu prvej inštancie nie je oprávnený domáhať sa vypratania nehnuteľností, pretože kúpne zmluvy nevyvolali žiadne právne následky, a žalobca nie je hmotnoprávne legitimovaný na podanie reivindikačnej žaloby, hoci je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník, a to bez ohľadu na jeho dobromyseľnosť, ktorá s poukazom názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VOBdo/2/2020 nemôže obstať, keďže nejde o taxatívne vymedzený prípad nadobudnutia vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa.

29. Podľa obsahu spisu, žalobca sa domáhal vypratania nehnuteľností v jeho výlučnom vlastníctve, ktoré prenajal žalovanej 1/ z dôvodu, že žalovaní po uplynutí dojednanej doby nájmu nehnuteľnosť napriek výzve nevypratali a neodovzdali žalobcovi. Žalovaní sa v konaní bránili tým, že predchádzajúci vlastník nehnuteľností A. A. H. ich od žalovanej 1/ nadobudol podvodným konaním, keď tento zneužil neskúsenosť a psychický stav žalovanej 1/, ktoré podvodné konanie je predmetom prebiehajúceho trestného konania, preto kúpna zmluva uzatvorená medzi A. H. a žalovanou 1/ nie je platná. V nadväznosti na to je podľa žalovaných neplatná i kúpna zmluva, ktorou nadobudol predmetné nehnuteľnosti od A. H. žalobca. Žalovaní navrhovali prerušenie tohto konania do skončenia trestného konania a následne s poukazom na nimi podanú žalobu o určenie vlastníckeho práva, do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/72/2018. Súd prvej inštancie návrhu žalovaných vyhovel a konania prerušil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 12C/72/2018. Predmetné konanie sp. zn. 12C/72/2018 bolo na základe späťvzatia žaloby zastavené. Žalovaní následne opätovne žiadali o prerušenie konania do skončenia konania vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40C/18/2020, v ktorom sa opätovne domáhali určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, a to z dôvodu zmeny dôkaznej situácie, keď v trestnom konaní bolo vznesené obvinenie A. H.. Súd prvej inštancie konanie prerušil do právoplatného skončenia trestnej veci vedenej na Národnej kriminálnej agentúre PPZ pod ČVS: PPZ-345/NKA-ZA2-2019, ktoré rozhodnutie bolo na základe odvolania žalobcu uznesením odvolacieho súdu zrušené, keď odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie si otázku vlastníctva nehnuteľností môže vyriešiť aj sám a nezávisí len od zistenia, či pri uzatváraní kúpnej zmluvy došlo k spáchaniu trestného činu. Súd prvej inštancie následne vo veci vytyčil termín pojednávania, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu, ako aj oboznámením časti zápisnice o výsluchu obvineného A. H. z 18.7.2019. Žalovaní navrhovali prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40C/18/2020 a v prípade neprerušenia konania, navrhovali výsluch A. H., výsluch syna a manžela žalobkyne. Súd prvej inštancie ukončil dokazovanie a vyhlásil napadnutý rozsudok.

30. Odvolací súd po preskúmaní veci vyhodnotil ako dôvodnú námietku žalobcu o nedostatočnom zistení skutkového stavu pre konštatovanie neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanou 1/

a A. H.. Súd prvej inštancie tu totiž vychádzal len z uznesenia o vznesení obvinenia A. H. a neúplnej zápisnice o jeho výsluchu v trestnom konaní. S poukazom na tieto listinné dôkazy súd prvej inštancie konštatoval, že okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy z 13.3.2015 medzi A. H. a žalovanou 1/, sú natoľko závažné (fiktívna pohľadávka, fiktívne platby kúpnej ceny v hotovosti aj na účet, vklad peňazí na účet a následný výber, záložné zmluvy na fiktívnu pohľadávku, neodovzdanie kúpnej ceny, formálne odkúpenie nehnuteľností, navýšený nájom), že na základe nich možno konštatovať neplatnosť kúpnej zmluvy z 13.3.2015 pre rozpor s dobrými mravmi. Žalobca tu dôvodne namietal, že skutkový stav nebol dostatočne zistený, pretože súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dokazovanie výsluchmi strán a A. H., ktoré však bolo i podľa názoru odvolacieho súdu potrebné pre zistenie a ustálenie skutkového stavu.

31. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v tomto štádiu trestného konania s poukazom na prezumpciu neviny, žalovaná 1/ neuniesla dôkazné bremeno, že A. H. u nej vyvolal omyl podvodným konaním a na zmluvu sa tak nevzťahuje dôvod neplatnosti podľa § 49a OZ, a to ani podľa § 39 OZ pre rozpor so zákonom, no zmluvu je nutné posúdiť podľa tretej skutkovej podstaty ustanovenia § 39 OZ, a to rozporu s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie ďalej rozporuplne uvádza teoretické východiská aplikácie § 49a OZ, avšak žiadnym spôsobom ich neaplikuje na prejednávánú vec. Napokon súd prvej inštancie odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2011, ktoré však skutkovo vôbec nesúvisí s prejednanou vecou, pretože v danej veci nešlo o tvrdené podvodné konanie pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ale o skutočnosť, že kúpnu zmluvou správca konkurznej podstaty predal žalovanej pozemky, ktoré mal nadobudnúť zo zákona (zák. č. 138/1991 Zb.) do vlastníctva žalobca, teda osoba odlišná od úpadcu, a preto bolo potrebné túto kúpnu zmluvu považovať za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom, pričom zároveň žalovaná ani nebola pri nadobúdaní nehnuteľností dobromyseľná.

32. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd nepovažuje za správne. Absolútnu a relatívnu neplatnosť právneho úkonu totiž nemožno zamieňať. Je pritom potrebné zdôrazniť, že obrana žalovanej 1/ už pri vyjadrení k žalobe smerovala k aplikácii § 49a OZ, keď tvrdila, že A. H. nehnuteľnosti od žalovanej 1/ nadobudol podvodným konaním, keď tento zneužil neskúsenosť a psychický stav žalovanej 1/ (ktoré podvodné konanie je predmetom prebiehajúceho trestného konania). V praxi dochádza k zamieňaniu relatívnej a absolútnej neplatnosti v tých prípadoch, keď sa jedna zmluvná strana snaží konanie druhej zmluvnej strany, ktorým bola uvedená do omylu, kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Ak však daný skutok zodpovedá zneniu § 49a OZ a ide teda o konanie, ktorého zámerom je uvedenie druhého účastníka do omylu, možno daný právny úkon kvalifikovať ako relatívne neplatný právny úkon, ktorý je platný do momentu, keď sa neplatnosti druhý dotknutý účastník dovoľá v 3-ročnej premlčacej dobe. Skutočnosť, že účastník zmluvy uviedol iného účastníka úmyselne do omylu, nemá za následok absolútnu neplatnosť zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi. Ak kupujúci uvedie predávajúceho do omylu, ide o skutočnosť, ktorá vedie k relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Právna kvalifikácia tohto skutku, že zmluva je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatná, je nesprávna, pretože prípad uzavretia zmluvy v omyle upravuje špeciálne ustanovenie § 49a OZ, podľa ktorého je potrebné v takom prípade postupovať (por. napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 2506/1999 z 21.8.2000).

33. V tejto súvislosti dáva odvolací súd tiež do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zverejnené pod Rc 36/2008, podľa ktorého zmluva, pri uzavretí ktorej jeden z účastníkov úmyselne predstieral určitú vôľu so zámerom, aby tým vyvolal u druhého účastníka omyl alebo aby tým využil jeho omylu, nie je neplatná podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok vážnej vôle alebo podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Podvodné konanie jedného z účastníkov zmluvy pri jej uzavretí je dôvodom neplatnosti zmluvy podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka, ktorého sa môže úspešne dovolať len druhý účastník zmluvy (§ 40a Občianskeho zákonníka). Prijatie právneho názoru o tom, že podvodné konanie jedného z účastníkov zmluvy má bez ďalšieho za následok neplatnosť zmluvy, by vo svojich dôsledkoch znamenalo, že druhý účastník nemá právo na dohodnuté plnenie, aj keby zmluvu uzavrel vážne a aj keby ju sám splnil (bol pripravený splniť); ujma, ktorú by tým utrpel, by mu mohla byť nahradená len z dôvodu zodpovednosti podvodne konajúceho účastníka za bezdôvodné obohatenie alebo za škodu. Uvedené následky však nemožno považovať z hľadiska zásady "pacta sunt servanda" za zodpovedajúce. Uzavretú zmluvu by totiž nebolo potrebné splniť len preto, že konanie jedného z účastníkov bolo ovplyvnené neprejavenu pohnútkou alebo poznačené vnútornou výhradou (mentálnou rezerváciou) o následnom výkone práv a povinností zo zmluvy, hoci druhý z účastníkov k dojednaniu záväzku pristúpil vážne a podvodné konanie nebol (v tej dobe) schopný rozpoznať. Požiadavka na výkon práv a povinností z občianskoprávných vzťahov v súlade s dobrými mravmi (§ 3

ods. 1 Občianskeho zákonníka) súčasne vyžaduje, aby právne následky mala z dôvodu právnej istoty len taká vôľa, ktorá bola účastníkom zmluvy prejavená, a aby preto účel (zmysel) uzavretej zmluvy a ani jej skutočný vplyv do právnych vzťahov účastníkov nebol určený pohnútkou alebo vnútornou výhradou (mentálnou rezerváciou) podvodne konajúceho účastníka, ale postojom druhého účastníka. Zmluva, pri ktorej uzavretí konal jeden z jej účastníkov podvodne, teda nemôže byť bez ďalšieho neplatná pre nedostatok vážnej vôle (§ 37 ods. 1 OZ) alebo z dôvodu rozporu so zákonom (§ 39 OZ). Naopak, právom musí byť chránený druhý účastník a len na ňom môže závisieť, či sa dovoľá omylu, ktorý u neho podvodne konajúci účastník pri uzatvorení zmluvy vyvolal alebo ktorého podvodne konajúci účastník pri uzatvorení zmluvy využil, a či tým uplatní tzv. relatívnu neplatnosť zmluvy v zmysle ust. § 49a a § 40a Občianskeho zákonníka.

34. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu jeho dobromyseľnosťou pri nadobúdaní sporných nehnuteľností, odvolací súd napriek opačným odvolacím námietkam žalobcu považuje za správny názor súdu prvej inštancie, že platná právna úprava nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka na základe dobrej viery umožňuje len v taxatívne stanovených prípadoch (ktoré sa však nevzťahujú na prejednávajúcu vec), preto argumentácia žalobcu jeho dobromyseľnosťou pri nadobúdaní nehnuteľností by nemohla obstáť.

35. V ďalšom však ako dôvodnú vyhodnotil odvolací súd i námietku žalobcu, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, a to najmä s ohľadom na už vyššie odvolacím súdom konštatované nedostatočné zistenie skutkového stavu súdom prvej inštancie.

36. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka (strany) na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

37. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

38. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom, ktoré ukladá súdu povinnosť podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku a tým preukázať jeho správnosť. Rozhodnutie súdu preto musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, v ktorom súd logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetlí svoj postup a dôvody svojho rozhodnutia. Pritom sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

39. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, z ktorého nemožno zistiť, akým spôsobom súd postupoval pri posudzovaní rozhodných skutočností v prejednávanej veci, nevyhovuje zákonným požiadavkám, ktoré CSP kladie na obsah odôvodnenia rozhodnutia a v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie zasahuje do základných práv účastníka súdneho konania, ktorý má nárok na to, aby bola jeho vec spravodlivo posúdená. Civilný súd je preto povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, je povinný tiež zrozumiteľným spôsobom vysvetliť, ako a prípadne prečo sa určitou námietkou nezaoberal. Odôvodnenie rozhodnutia musí stranám konania umožňovať spoznať úvahy súdu, ktoré boli relevantné pre výsledok konania, a tým preskúmateľnosť súdneho rozhodnutia z hľadiska zákonnosti a vecnej

správnosti. Pre presvedčivosť súdneho rozhodnutia je kľúčové, aby sudy reagovali na substantívne argumenty a námietky strán sporu a aby vysvetlili, prečo ich neprijali.

40. Riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Tieto požiadavky však napadnutý rozsudok nespĺňa.

41. V kontexte všetkého vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie v relevantných záveroch vo vzťahu k zamietnutiu žaloby riadne a dostatočne neodôvodnil a ani nepodložil dôkazmi, nie je dobre možné tento nedostatok napraviť až v konaní pred odvolacím súdom. Zároveň súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal navrhnuté dokazovanie, ktoré však bolo potrebné pre posúdenie uplatneného nároku.

42. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (§ 379 písm. a/ CSP) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

43. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude v konaní pokračovať a o žalobe žalobcu opätovne rozhodnúť, pričom v ďalšom konaní súd prvej inštancie dostatočne zistí skutkový stav veci potrebný pre rozhodnutie vo veci a za týmto účelom vykoná navrhnuté dôkazy (najmä za účelom posúdenia prejudiciálnej otázky vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré žalobca žiada vypratať) a v nadväznosti na to opätovne posúdi uplatnený nárok žalobcu. Súd prvej inštancie tiež zväží postup podľa § 164 CSP z hľadiska princípu hospodárnosti konania, ako aj právnej istoty, keďže o prejudiciálnej otázke (určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré žalobca žiada vypratať) prebieha samostatné konanie, kde už na základe vyjadrení strán sporu prebehlo rozsiahlejšie dokazovanie. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

44. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov prvoinstančného, aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

45. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).